

Hogyan tegye zöldebbé vállalkozását?

A ZÖLD STRATÉGIA VÁLASZTÁSA VERSENYELŐNYT JELENT

SOLTUB

1203 Budapest, Helsinki út 4 | +36-20/460-0546
www.karbonlabnyom.com | info@karbonlabnyom.com

Tartalomjegyzék

A fenntarthatóság jövedelmezővé tehető	3
Öt lehetőség a vállalkozás zöldebbé tételére	5
Zöld ciklus	6
Zöld lehetőségek azonosítása	8
Zöld stratégia kidolgozása	9
Káros környezeti hatások csökkentése	11
Zöld termékek és szolgáltatások	16
Vállalkozás versenyelőnyének növelése	18
Folyamatos fejlesztés és beruházás	22
Mellékletek	24

A fenntarthatóság jövedelmezővé tehető

Vállalkozásának zöldebbé tételével Ön is hozzájárul a hazai zöldgazdaság fejlődéséhez. Jelenleg a hazai zöldgazdaság értékét kb. 400 milliárd Ft-ra értékelik, amely a GDP-nek kb. 2,81% (az EU 27 átlaga 2,5%). Szerkezete viszont egyoldalúnak tekinthető, mivel árbevételének kb. 98%-át a környezeti szennyeződések közvetlen csökkentését szolgáló un. csővégi megoldásokra fordítja, pl. szennyvíztisztítás, hulladékkezelés, stb.). Az útmutatóban található információk hozzásegítik Önt ahhoz, hogy vállalkozásán belül megfelelő energiatakarékossági és környezetvédelmi intézkedéseket hozzon. A fenntarthatósági mutatók javításával még jövedelmezőbbé teheti vállalkozását

Hogyan kezdjen hozzá?

Korábbi felmérésekből kiderült, hogy a globális zöldgazdaság (alacsony karbon és környezetvédelmi piac) nagysága kb. 1024×10^8 Ft értékű és több, mint 28 millió dolgozónak ad munkát.

Hazánknak is számos lehetősége van, hogy részt vegyen ezen a piacon. A hazai zöldpiac szereplőinek mintegy 40%-a folytat export tevékenységet. Az exportértékesítés kb. 80 milliárd Ft-ot el, ez az összes környezetvédelmi ipar

értékesítésének kb. 20%-a. Ez az arány meghaladja az EU exportarányát. Az éves növekedés 6-8%-ra tehető.

Az ágazatban dolgozó vállalkozások leginkább kis és középvállalkozások, a munkaerőnek mintegy 1,85%-át foglalkoztatják és kb. 20%-a végez a zöld piachoz köthető kutatást-fejlesztést és hajt végre innovációt.

Felmérésekből tudjuk, hogy a fogyasztók kb. 65% szeret olyan vállalkozástól vásárolni, aki környezetvédelmi elkötelezettséggel rendelkezik.

A vállalkozásánál alkalmazott zöld intézkedések jelentős mértékben képesek csökkenteni az Ön közvetett költségeit. További költségcsökkentést érhet el, ha közli partnereivel (pl. beszállítók, vásárlók) és versenytársaival a zöld intézkedések iránti elkötelezettségét. Ez versenyelőnyt jelenthet.

Ha az Ön vállalkozása is zöld termékekkel/ szolgáltatásokkal szerepel a piacon, a jelen útmutatóba foglaltak betartásával tovább növelheti az értékesítéseit, a márkanév iránti odafigyelést és hűséget.

Az útmutatóval abban próbálunk segítségre lenni, hogy felmérje mennyire fenntartható vállalkozásának tevékenysége, hogyan teheti zöldebbé termékeit és szolgáltatásait, és, hogyan végezhet környezetbarát tevékenységeket. További segítséget adunk ahhoz is, hogy hogyan közölje a partnereinek a zöld vállalkozás iránti elkötelezettségét.

Elsődlegesen a vállalkozás energiafelhasználására és karbon kibocsátására koncentrálunk, másodlagosan pedig az ezekhez csatolható hulladékképződés megelőzésére/ kezelésére valamint a vízforrások hatékony felhasználására.

MAGYAR POSTA Zrt.

A 2013-as postai piac Európai Unió belüli megnyitására készülve a Magyar Posta Zrt. kiemelt feladatként kezeli a klímaváltozást okozó gázok kibocsátásának csökkentését, az energiagazdálkodás hatékonyságának növelésére és a megújuló energiaforrások részarányának növelését, valamint a járműpark korszerűsítését.

Fontosabb eredményei:

- a CO₂ gáz kibocsátásának csökkentése érdekében csatlakoztak a nemzetközi postai szakmai szervezetek (UPU, IPC, PostEurop) programjaihoz. Céljuk 2012-ig 10%-kal csökkenteni az ÜHG kibocsátást.
- a GreenPost projekt keretein belül elektromos és hibrid járművek tesztelését végezték el,
- a szerver állomány korszerűsítésével (szerver virtualizáció) több, mint 250 tonna/ év energia megtakarítást és CO₂ kibocsátás-csökkentést értek el, a világítás korszerűsítésével pedig további kb. 2 tonna CO₂/év,
- jelentős hulladék anyag (PET palack, fénycső, akkumulátor, irodai papír) szelektív gyűjtését valósították meg (1419 tonna papír és 36 tonna műanyag hulladék került újrafeldolgozásra 2009 évben).
- energiafelhasználásának csökkentésére egyes intézményeinél napkollektort üzemeltet és termálvizes fűtést alkalmaz.

Öt lehetőség a vállalkozás zöldebbé tételére

A vállalkozások tevékenységeiknek zöldebbé tételére számtalan lehetőség áll rendelkezésre, a közvetlen költségek csökkentésétől, az új jövedelmező források felkutatásáig és alkalmazásáig, az eladások ösztönzésétől a dolgozói elkötelezettségig.

1. táblázat Milyen haszonnal jár a vállalkozás zöldebbé tétele?

HASZON	TERVEK
A működési költségek csökkentése	Az energiafogyasztás újratervezése alacsonyabb közvetlen költséget, tehát jövedelmet eredményez. Az energiaárak emelkedésével egyre fontosabb követelménnyé vált a fogyasztás csökkentése, és az újrahasznosítható forrásokból származó energia használata. Ezen intézkedések által a kiadások akár 20%-kal is csökkenthetők.
A jelenlegi eladások növelése, és új jövedelmi források kidolgozása	A fogyasztóknak több mint fele szívesen vásárol környezetvédelmi elkötelezettséggel rendelkező vállalkozástól. A megfelelés érdekében Ön is zöldebbé teheti a termékeit/ szolgáltatásait, alkalmazhat új technológiákat és megoldásokat.
A vállalkozás hírnevének erősítése, és a fogyasztói bizalom növelése	Azokra a vállalkozásokra, amelyek környezetvédelmi innovációt alkalmaznak, sokkal pozitívabban tekintenek a vásárlók, beszállítók és a befektetők. A vállalkozás és termékeinek külső megítélése jelentősen javulhat, mivel a tulajdonosok szerint a vállalkozás a legjobb gyakorlatok szerint jár el.
Jogszabályoknak és szabványoknak való megfelelés	A zöld gazdasági stratégia működtetése lehetővé teszi, hogy a vállalkozás megfeleljen a szabályozásoknak, és ez által csökkentheti a környezetvédelmi bírságokat.
A dolgozók munkahatékonyságának növelése	A dolgozói munkamorál közvetlen kapcsolatban áll a termelékenységgel és a továbbképzés szintjével. A dolgozók megfelelő intézkedésekkel motiválhatók, segíteni tudnak a vállalkozásnak a helyes irányba való elmozdításában is.

Zöld ciklus

A vállalkozás zöld növekedése növeli versenyképességét. Az útmutató lépésenként és könnyen érthető módon, példák közreadásával mutatja be a zöld ciklus egyes lépéseit.

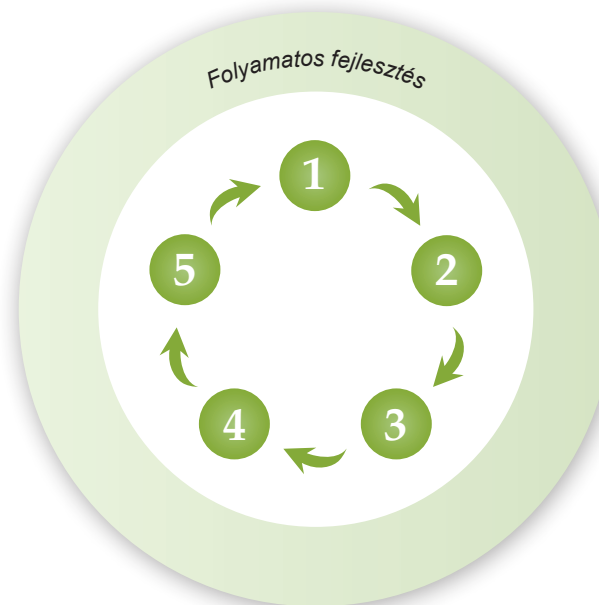
1. A zöld növekedési lehetőségek azonosítása

Minden vállalkozásnak más és más lehetőségei vannak a változásra.

A fenntarthatósági ellenőrző lista az Ön segítségét szolgálja, hogy azonosíthassa a fejlődési lehetőségeket, és fókuszálni tudjon bizonyos területekre.

2. A zöld stratégia kidolgozása

A stratégia kialakításához, az üzleti terv elkészítéséhez használja ki azokat a lehetőségeket, amelyek az előző lépésnél, a fenntarthatósági ellenőrző listából származnak. A célok elérése érdekében győződjön meg arról, hogy a vállalkozás vezetése is egyetért Önnel.

1. ábra A zöld ciklus

MAGYARÁZAT

1. A zöld lehetőségek azonosítása
2. A zöld stratégia kidolgozása
3. A káros környezeti hatások csökkentése
4. Zöld termékek és szolgáltatások
5. A vállalkozás versenyelőnyének növelése (kommunikáció)
6. Folyamatos fejlesztés

3. A káros környezeti hatások csökkentése

Csökkentse a karbon és hulladék kibocsátást, minimalizálja az energia és vízfogyasztást.

4. Zöld termékek és szolgáltatások

Mérje fel, hogy a jelenlegi termékek/ szolgáltatások eléggé zöldek-e, hogy vállalkozása versenyképes-e ezen a területen. Tegye zöldebbé a termelői láncot, a szállítót és a vásárlókat. A termékek tervezésénél vegye figyelembe az öko–design lehetőségeket.

5. A versenyelőny növelése, a zöld tevékenységek közlése

A vállalkozás fenntarthatósági intézkedéseit érdemes a partnerekkel közölnie, ezáltal is előnyt szerezni a hasonló termékeket/szolgáltatásokat forgalmazó vállalkozásokkal szemben.

6. Zöld tevékenységek folyamatos fejlesztése

Ahhoz, hogy új üzleti lehetőségekre tegyen szert és csökkentse a működési költségeit,

az előző lépések folyamatos fejlesztésére van szükség. A zöld stratégia kivitelezésére be kell fektetnie, illetve új stratégiai elemek alkalmazására is szükség lehet.

HEINEKEN HUNGÁRIA Zrt.

A Heineken Hungária Zrt. az ország „legzöldebb” sörgyártója kíván lenni. Kiemelten kezeli az energiafelhasználást, a vízgazdálkodást, hulladék-kezelést és – újrahasznosítást valamint a felelősségteljes ellátási láncot.

Az energiafelhasználás terén figyelembe veszi, hogy az energia korlátozott mennyiségben elérhető, értékes és költséges erőforrás, hogy a fosszilis energiahordozók elégetése hozzájárul a globális felmelegedéshez.

2010-ben a vállalat fajlagos hőenergia felhasználása (az egy hektoliter sör előállításához szükséges hőenergia mennyiség) 7%-kal csökkent. A javulás főként a soproni üzemben alkalmazott Teljeskörű Termelékenység Menedzsment programnak tulajdonítható.

A kisebb hőenergia - és áramfelhasználásnak köszönhetően, az egy hektoliter sör előállításakor keletkező (közvetlen és közvetett) fajlagos CO₂-kibocsátás 2009-ben 19%-kal, a fajlagos vízfelhasználásunk pedig 9%-kal csökkent.

Hulladékkezelés és – újrahasznosítás terén a hulladékok és melléktermékek nagyobb részét a vállalat újrahasznosítja. Összességében a melléktermékek és hulladékok 96%-a kerül újrahasznosításra.

Zöld lehetőségek azonosítása

A mellékletbe csatolt ellenőrző lista segítségével lehetősége van azonosítani azokat a területeket, ahol az Ön vállalkozása fejlődést ért el, illetve, hogy mennyire felel meg a zöld piaci feltételeknek. Minden kérdésre egy választási lehetősége van. A pontszámok összesítésével elért eredmény szerint, ha Ön magas pontszámot ért el, akkor vállalkozása jelentős eredményeket ért el a karbonmenedzsment területén. Alacsony pontszám esetén az Ön vállalkozásának sok kihasználatlan lehetősége van.

Az **1. számú melléklet**be csatoltunk egy mintát az Ön vállalkozásának zöld értékelésére.

1. SZÁMÚ MELLÉKLET SCLTUB

ELLENŐRZŐ LISTA A VÁLLALKOZÁS ZÖLD NÖVEKEDÉSÉHEZ

Az alábbi ellenőrző lista kiértékelésével felmérheti vállalkozásának zöldpiaci helyzetét! A felfelt kérdésre három válaszadási lehetősége van, **igen (3 pont)**, **részben (2 pont)** és **nem (1 pont)**. Egy kérdésre csak egy választ jelöljön be. A kérdőív kitöltése során adja össze az elért pontokat. A magas pontszám azt jelenti, hogy Ön egy zöld vállalkozást vezet vagy jó úton halad a vállalkozásának zöldebbé tételében. Az alacsony pontszámok azt jelentik, hogy Önnek sok kihasználatlan lehetősége van.

ENERGIA FELHASZNÁLÁS ÉS KARBON KIBOCSÁTÁS	Igen	Részben	Nem
Mérjük és feldolgozzuk az energiateljesítményvel kapcsolatos adatokat			
Terveket és stratégiákat rendelkeztünk az energiateljesítmény csökkentésére			
Terveket és stratégiákat rendelkeztünk az energiateljesítmény növelésére			
Intézkedéseket fogaratosítottunk az energiateljesítmény csökkentésére			
Intézkedéseket fogaratosítottunk az energiateljesítmény növelésére			
Tevékenységeinkben az elmúlt évekhez viszonyítva energia megtakarítást értünk el			
Az energiateljesítményünk jelentősen csökkent			
Újratervezett energiateljesítményeket használunk			
Az alkalmazottakat kiképeztük az energiateljesítmény csökkentésére és az energiateljesítmény növelésére			
Kérdésre az általunk előállított termékek/termékszolgáltatások CO ₂ kibocsátását			
A CO ₂ kibocsátásainkat jelentősen csökkentettük			
Az alkalmazottakat kiképeztük a CO ₂ kibocsátás csökkentési eljárásaira			
Az energiateljesítményünk és CO ₂ kibocsátásunk csökkentése és az energia hatékonyság növelése érdekében újraterveztük termékeinket/termékszolgáltatásainkat			
Energiatudatokat rendelkezünk			
CO ₂ auditot rendelkeztünk			
HULLADÉKKEZELÉS ÉS VÍZFOGYASZTÁS			
Mérjük a keletkezett hulladékok mennyiségét			
Terveket és intézkedéseket fogaratosítottunk a hulladékanyagok mennyiségének csökkentésére			
Az elmúlt 3 évben csökkent a hulladékanyagok mennyisége			
Költségvetésként értünk el a hulladékkezelés területén			
Mérjük a vízfogyasztásunkat			
Terveket és intézkedéseket fogaratosítottunk a vízfogyasztás mennyiségének csökkentésére			
Az elmúlt 3 évben a csökkent a vízfogyasztásunk			
Költségvetésként értünk el a vízfogyasztás területén			
A hatékony hulladékkezelés (hasznosítás) és a vízfogyasztás érdekében újraterveztük a termékeinket/termékszolgáltatásainkat			
Megállapítottuk termékeink/termékszolgáltatásaink vízfogyasztását			

Zöld stratégiák kidolgozása

A vállalkozás zöldebbé tétele környezetvédelmi elkötelezettséggel jár. Az előző fejezetben ismertetett ellenőrző lista eredményeit, a vállalkozás erősségeinek és gyengeségeinek figyelembevételével felhasználhatja a stratégia kidolgozásához.

Lehetséges, hogy a cégénél vásárlók már kérdezték Önt az alkalmazott környezetvédelmi eljárásokról, ha nem, hamarosan megkérdezhetik. Azért is szüksége lehet erre, mert a partnerek tájékozódni szeretnének az Ön vállalkozásának irányításáról, vagy a saját beszállítói láncukat szeretnék zöldebbé tenni.

Energia és környezetpolitika

A környezetvédelmi politikában Önnek lehetősége van állást foglalni azon tényekről, amelyeknek környezeti hatása van és arról, hogy hogyan kezeli ezeket a hatásokat.

A csatolt **2. számú mellékletben** javaslatot teszünk egy rövid vállalkozói környezetvédelmi politika megfogalmazására. A politika hitelessége érdekében célszerű, hogy a vállalat felső vezetése által legyen jóváhagyva és aláírásával ellátva.

A karbon kibocsátás csökkentési, az energiatakarékossági intézkedések meghozatala a felső vezetés döntése. A többi beruházásokkal, eszközbeszerzésekkel szemben az

energiatakarékosság általában nem annyira elfogadott. A siker érdekében és hogy meggyőzze a vezetést a cél hasznosságáról érdemes pár javaslatot betartania.

JAVASLATOK

- készítsen részletes költségvetést, és mutassa be a megtérülést,
- más projektekkel összehasonlítva, mutassa be a projekt előnyeit és hátrányait,
- dolgozzon ki ütemtervet,
- mutassa be a projekt környezetvédelmi és gazdasági hasznát a teljes élettartam alatt,
- végezzen kockázatbecslést (technikai, pénzügyi, piaci, működési), beleértve azt is, ha a projekt nem valósul meg,
- mutasson be esettanulmányokat, amelyek hasonló feladatok kivitelezésére vállalkoztak (vonzó lehet a jó példa ereje),
- konzultáljon hasonló projektek tervezőivel és kivitelezőivel,

A karbonkibocsátás és energiatakarékosság mellett az új beruházásnak számos nem pénzügyi, pl. munkakörnyezeti komfort vonatkozása is van (pl. a kisebb háttérzaj) vagy a hosszabb karbantartási idő.

Az energiapolitika ugyancsak egy írott dokumentum, amelyben a vállalat vezetősége nyilatkozik az energiahasznosító intézkedésekről, továbbá arról, hogy milyen célokat szándékozik elérni e területen. Például „célunk az energiafogyasztás 10%-os csökkentése a 2012. évben, majd további 5%-al a következő 3 évben.” Az energiapolitikai dokumentumok általában tartalmazzák a vállalkozás hosszú és középtávú, illetve a rövidtávú elképzeléseit valamint az energia menedzsment részletesebb céljait (kötelezettség vállalásait) és az azok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A **3. számú mellékletben** csatoltunk egy energiapolitika mintát.

A hatékony energia menedzsment stratégia kidolgozásához a következő öt lépést javasoljuk betartani:

- 1) döntés vagy az elkötelezettség elnyerése** a felső vezetés részéről, a vállalati terv elkészítése,
- 2) a kihívás (feladatok) megismerése:** a jelenlegi energiafogyasztás értékelése, a tulajdonosok elképzelésének megismerése, egyéb motiváló tényezők ismerete,
- 3) tervezés és szervezés:** a vállalati energiapolitika elkészítése, célok és azok elérésére irányuló tevékenységek megfogalmazása, beszerzési terv kidolgozása,
- 4) alkalmazás:** prioritások meghatározása, beszerzések elvégzése, képzések-felkészítések megtartása, a teljesítések közzlése,
- 5) monitoring:** a program és az elért fejlődés értékelése, további fejlesztések tervezése, szabványoknak való megfelelési lehetőség elemzése, pl. EMAS,

Érdeemes a környezetvédelmi és energiapolitikai intézkedéseket a vállalkozás honlapján közzétenni, illetve más kommunikációs eszközökben hivatkozni rá. A politikákat időközönként felül kell vizsgálni és fejleszteni.

Káros környezeti hatások csökkentése

A vállalkozás zöldebbé tételekor elsődleges prioritás az energiafogyasztási és karbonkibocsátási lehetőségek szerinti csökkentése. Minden vállalkozásnál meg kell találni az erre utaló lehetőségeket

Ellenőrizze a fűtési rendszerét

Felmérésekből kiderült, hogy minden 1C° való túlfűtés esetén a költségek kb. 8%-al emelkednek. A karbonkibocsátás csökkentése érdekében célszerű a fűtési rendszer karbantartása, a használatban levő helyiségekre való fűtés korlátozás, a megfelelő komfortérzet elérésére alkalmas hőmérsékleten. Ezen alapintézkedések jelentős mértékben tudják csökkenteni az energia számla értékét. Hasonló elveket célszerű alkalmazni a légkondicionáló berendezések használatakor.

A fűtés, szellőztetés és a légkondicionáló berendezések használata jelenti általában a vállalkozás legnagyobb irodai energiaköltségét. Az eszközök helyes beállításával javul a munkakörnyezet és megtakarítás érhető el. A közintézmények épületeiben a fűtés kb. 30%-t, a világítás kb. 30%-t, az étkeztetés kb. 15%-t foglal el, a fennmaradó 25%-ban a melegvíz készítés, a hűtés és egyéb fogyasztások vesznek részt.

JAVASLATOK

- azonosítsa az energiaszükségletét: készítsen listát a fűtő - hűtő - szellőztető - légkondicionáló berendezésekről (típus, gyártási éve, fogyasztása, helye, darabszáma, szolgálati éve, várható csere, karbantartás ideje),
- azonosítsa azokat a lehetőségeket, amelyekkel energia megtakarítást érhet el,
- tervezze meg a tevékenységeket és határozza meg a prioritásokat: mit -mikor és kinek kell megtennie, valamint a hozzávetőleges költséget,
- komplex feladatok kivitelezésénél alkalmazzon energetikus szakembert,
- végezze el a szükséges beszerzéseket, a működés során hasonlítsa össze a jelenlegi fogyasztási adatokat a korábbiakkal. Ennek függvényében újratervezheti a prioritásokat.
- biztosítsa, hogy az energiatakarékossági intézkedések hatékonyan működnek és lehetséges a továbbfejlesztés,

A hazai lakások energiaszükséglete kb. 20-25%-al magasabb, mint az EU országok átlaga. Minden 1 Ft hőszigetelés 7 Ft hasznot hoz

Az energiatakarékosságot kétféle módon valósíthatja meg: az időmérők beállításával (a fűtő-, szellőztető és légkondicionáló rendszereket csak ott és akkor kapcsolja be, ha az épületben dolgoznak (pl. munkaidőben), továbbá a hőmérséklet szabályzókkal. Célszerű kerülni a rendszerek működtetését a 19 - 24C° hőmérsékleten. A hőmérsékletszabályozásnál vegyék figyelembe a külső hőmérsékletet (pl. termosztát beállítása), illetve a komfortérzet javítására alkalmazzon minél többször természetes forrásokat. Végezzen rendszeres karbantartást. Beszerzéskor vegye figyelembe az eszköz teljes élettartama alatti fogyasztást és alacsony energiafogyasztással rendelkező eszközt, válasszon (A – G csoport)

Ellenőrizze a világítási rendszerét

A világítás az irodák, műhelyek, raktárak jellegzetes költsége. Számos olyan egyszerű és költségkímélő intézkedés áll rendelkezésre, amelyek által csökkenthető az energiafelhasználás és annak költsége az ember egészségének, biztonságának és komfortérzetének sérülése nélkül. Például: milyen világítástechnikát használ, korszerűt vagy hagyományost? a különböző helyiségek megvilágítására alkalmas világítótesteket alkalmaz-e?

Világítási rendszerének ellenőrzésekor a fűtési rendszernél alkalmazott tanácsokat vegye figyelembe. Készítsen listát a világító testekről, pl. típus, darabszám, energiatakarékos égőkre való cserelehetőségek, költségek, elérhető energia megtakarítás, megtérülés, stb.

JAVASLATOK

- egy 100 W-os izzólámpa cseréje egy 20 W-os kompakt fénycsőre a teljes élettartam alatt 1200 KWh, vagyis kb. 50. 000 Ft megtakarítás érhető el,
- az izzólámpák és a LED-ek fényhasznosítása között 8-10 szoros különbség van, vagyis egy 100 W izzó fényerejét egy 12 W-os LED-el lehet kiváltani
- az ELMŰ- ÉMÁSZ hasznos energiatakarékossági tippekkel szolgál a www.energiapersely.hu oldalon

Karbon megtakarítások a munkahelyen

Annak függvényében, hogy irodát vagy termelőüzemet működtet, számos gyakorlatias intézkedés áll rendelkezésre a karbonkibocsátás csökkentésére, pl. a munkaeszközök készenléti állapotának kikapcsolása, a nagykibocsátású „forró pontok” azonosítása és ezekre való fokozott figyelem és intézkedések meghozatala. Sok vállalkozás esetében az energiakiadások 20%-os csökkentése, egyenértékű az árbevétel 5%-os növekedésével.

Célszerű, hogy az energiaforrásokra mérőeszközöket használjon, ellenőrizze a számlákat a tényleges fogyasztás igazolására, havi - éves fogyasztási grafikont készítsen (monitoring) külön-külön minden használt energiaforrásra (villanyáram, gáz, fosszilis üzemanyagok, fa, bio-üzemanyagok), illetve szállítóeszközre. A CO₂-re való átszámításra alkalmazza a rendelkezésre álló konverziós együtthatókat (www.defra.gov.uk/environment/economy/business-efficiency/reporting)

ZÖLD IRODÁK

- a papír továbbra is megmarad, de lehetséges a dokumentumok scannelése, és a kétoldalas nyomtatás. A számítógépén használja az Eco Utility lehetőséget,
- válasszon olyan IT eszközt, amelynek gyártása alacsony CO₂ kibocsátással jár,
- nézze meg mekkora fogyasztással rendelkezik a szervere,
- az energiatakarékosságban elért eredményeit közölje a partnereivel (pl. promóciós tevékenységek, médiumok, vásárlók),
- alakítson ki zöld beszállítói láncot,
- növelje a zöldgalléros munkatársak számát (átképzés, újak felvétele)

JAVASLATOK

- nevezzen ki karbonkibocsátás felelőst, aki elvégzi a mérők leolvasását, a számlák ellenőrzését, aki azonosítani és meghatározni tudja a rendszerből eltűnt energia mennyiségeket, kezelni tudja az energiatakarékossági programokat, gondja van arra, hogy a vállalkozás személyzete ismerje az energiapolitikában foglaltakat, megismerteti a kollegákkal az energiatakarékossági lehetőségeket,
- készítsen energiatakarékossági/karbonkibocsátás csökkentési tervet, amely javaslatokat is tartalmaz (mikor, mivel és ki valósítja meg). Fontos, hogy a feladatokat részlegekre, osztályokra lebontva adja meg, és biztosítsa hozzá a szükséges forrásokat (időt és pénzt), határozza meg a munka elvégzésének határidejét, a megtakarított energiaköltséget, emelje ki a prioritásokat.
- tegye közös érdeké az energiaköltségek/ karbonkibocsátás csökkentést. A feladatok kivitelezésébe vonja be a kollegákat. Erre alkalmasak lehetnek a vállalkozás energiaproblémáinak, a javasolt feladatok megismertetésére szervezett megbeszélés(ek), tovább a vállalati hirdető oldalon /intranet elhelyezett képes bemutató posztterek, táblázatok, grafikonok vagy kampányok szervezése.

Felügyelet

A vállalkozásnak célszerű nyilvántartani az energiafogyasztását, e nélkül nehezen lehet azonosítani azokat a pontokat, ahol érdemes közbelépni. Például: a fogyasztó órák mért adatait vesse össze a számlán feltüntetett adatokkal, vezessen nyilvántartást róla. Hasonló módon járhat el a vízfogyasztás mérésekor. Ha több évre visszamenőleg is rendelkezésre állnak az adatok, grafikon/ táblázat segítségével értékelni tudja a vállalkozás energiafelhasználását és annak hatékony hasznosítását. Érdemes azonosítani

JAVASLATOK

- gondoskodjon a mérők hitelességéről,
- ha a vállalkozásnak több fogyasztó részleges is van, külön mérőket lehet használni, ezáltal is hatékonyabban nyomonkövethető és értékelhető a fogyasztás,
- több mérő esetén javasolt a mérők típusáról , kapacitásáról nyilvántartást (sorszámozást is) vezetni és elhelyezésükről rajzot készíteni,

azokat a pontokat, ahol a legnagyobb a felhasználás, illetve a kirívó eseteket, ahol leghamarabb érdemes közbelépni. A mérők leolvasásával, az adatok nyilvántartásával könnyebben tudja kezelni költségeit is.

Ne feledje, amit nem mér, nem tud kezelni sem.

A vállalkozás káros környezeti hatásának csökkentésében jelentős szerepet játszik a hulladékkezelés és a vízfogyasztás csökkentése.

a) Hulladékkezelés

A hulladékkezelés jelentős energiafelhasználást igényel. Ezért célszerű a hulladékképződést megelőzni, illetve ha már nem lehet, akkor a kezelést minimális szinten tartani. Ez vonatkozik a nyersanyagbeszerzésekre és a késztermék visszahívásokra, reklamációkra, megsemmisítésekre, csomagoló anyagok képződésére és kezelésére.

A hulladék(ok) kezelésének fontosabb sorrendi lépései:

- **csökkenteni a keletkező mennyiséget:** a keletkező hulladékmennyiséget többféle módon lehet csökkenteni, például a csomagoló anyagok mennyiségének

csökkentésével, a termékromlások elkerülésével (pl. élelmiszereknél), hibás termékek kiküszöbölésével, reklamációk elkerülésével, az információküldés papír alapú mellőzésével (ahol lehetséges), nagytömegű anyagbeszerzéssel (kevés fuvarozás), újrahasznosítható anyagok használatával, visszaváltható csomagoló anyagokkal, konténeres szállítással stb.,

- **újrahasznosítani:** a költségek jelentősen csökkenthetők az irodákban például a nyomtatók festékdobozainak töltésével, a tévesen nyomtatott papírok más célú felhasználásával. A bútorokat, textil alapú anyagokat játékonysági céllal is lehet hasznosítani. Szelektív hulladékgyűjtés alkalmazása.
- **újrafeldolgozni:** ha még nem tette meg, keresse meg a megfelelő szakértelemmel rendelkező hulladékkezelő és hasznosító vállalkozást, nézze át milyen anyagokat tudnak átvenni és hasznosítani, hogyan kell a hulladék anyagokat szelektíven gyűjteni- tárolni és szállítani.
- **felszámolni:** ha a fenti intézkedésekből egyiket sem tudja alkalmazni, marad a hulladék anyagok felszámolása. Ebben az esetben is egyeztetés céljából keresse meg a szakértelemmel rendelkező hulladékkezelő vállalkozást.

A hulladék anyagok keletkezésének megelőzésére alakítson ki zöld beszállítói láncot és minősítse a beszállítóit, pl. csomagoló anyagok mennyisége/térfogata és újrahasznosíthatósága, szállító járművek CO₂ kibocsátása, szállítói távolságok és jogszabályi megfelelés szerint.

- az EU hazánk részére is előírta a hulladék anyagok 2012-re elérendő hasznosítandó arányát: üveg és papír 60%, fém 50%, műanyag 22,5%, fa 15%,
- évente 4,5 - 5 millió tonna hulladék keletkezik a magyar háztartásokban, ennek csak 12% kerül újrahasznosításra. A szelektív hulladékgyűjtés kb. 10 kg/fő.
- egy üveg kb. 40-szer használható újra, ezáltal 40 db. eldobható PET palackot lehet vele megtakarítani. Évente kb. 1, 5 millió PET palack kerül forgalomba, ennek kb. 15%-a kerül szelektív gyűjtésbe és kb. 7%-át dolgozzák fel újra.
- évente kb. 1 millió új fém italos dobozt forgalmaznak. Egy doboz előállításának energia igénye kb. 10 óra TV működéssel egyenlő.

JAVASLATOK

- mérje fel a vállalkozásnál (részlegeknél is) keletkező hulladékok mennyiségét típusát és azok újrahasznosíthatóságát (hol- mikor –mennyi és milyen hulladék keletkezik), készítsen anyagmérleget,
- készítse el vállalkozása hulladékkezelési tervét: fogalmazza meg az azonosított altípusok mennyiségének csökkentésére tett javaslatokat beleértve az újrahasznosítást is, azonosítsa a rövid és hosszútávon elérendő célokat (mennyiségeket), mutassa ki a tervezett gazdasági és környezeti hasznot,
- a tervben foglaltak kivitelezésekor vegye figyelembe az intézkedések hatékonyságát és költségtakarékosságát
- tegyen közzé éves jelentést a hulladékkezelésről,

1 t
újrahasznosított
papírral 32.000 l víz,
31 fa, és 4,000 KWh
energia takarítható
meg

b) Vízfogyasztás

A vízfogyasztás jelentős energiafelhasználást igényel. A legtöbb vállalkozás felismerte, hogy a víz erőforrásként szerepel a vállalkozásában, ezért gondos eljárást igényel. Ha víztakarékossági intézkedéseket hoz, akkor energiát és hulladékot (pl. szennyvíz), ezáltal költséget takarít meg. A vízellátás és a vízkezelés jelentős karbonkibocsátó forrás. Célszerű a vízfogyasztás mérése, felügyelete mert ezáltal is azonosíthatók a nagyobb kibocsátó források.

A vízfelhasználás hatékonyságának növelésére a hulladékkezelésnél megfogalmazott javaslatokat itt is alkalmazhatja. További segédlet lehet a vízlábnym meghatározása. Erre való utalást talál honlapunkon www.karbonlabnyom.com a Lábnyomcsalád menü alatt.

Zöld termékek és szolgáltatások

Érdemes a jelenlegi termékeit/ szolgáltatásait újraterveznie, ezáltal is könnyebben tud részt venni a zöld piacon, élvezheti annak jövedelem fokozó hatását. Ha a beszállítóit és a vásárlóit is rá tudja venni hasonló intézkedésre, könnyen kialakíthatják a zöld termék/ szolgáltatói láncot.

Intézkedések a zöld termékek megvalósításához

- energiahatékonysági intézkedések meghozatala, újrahaznosítható energiaforrások alkalmazása,
- kis karbontartalmú anyagok használata (kisebb energiafelhasználással előállított termék),
- életciklusa alatt pozitív környezeti hatással rendelkező termék használata, pl. felhasználáskor alacsony hőfokon alkalmazható mosópor,
- kevésbé kockázatos anyagból készült termékek alkalmazása,
- a termék alkalmas az újrahaznosításra, vagy újrahaznosított anyagból készült,

Intézkedések a zöld szolgáltatások megvalósításához

A szolgáltatói ágazat több esetben is olyan zöld lehetőségeket ajánl, amelyek által azok megkülönböztethetők a hagyományos szolgáltatásoktól. A fogyasztók gyakran a zöld szolgáltatásért, mint hozzáadott értékért többet fizetnek, például:

- alacsony karbonkibocsátású (zöld) hétvégi utazások,
- alacsony élelmiszer kilométerrel rendelkező élelmiszerek és csomagoló anyagok használata (újrahaznosíthatók),
- zöldebb nyomtatói szolgáltatások, például újrahaznosított papír és vizes alapú festékanyagok használata,
- a divatszakmában a fenntartható forrásokból való anyagbeszerzés,
- újrahaznosítható anyagok szolgáltatása, mint a hulladék papír vagy használt elemek (akkumulátorok) gyűjtése,

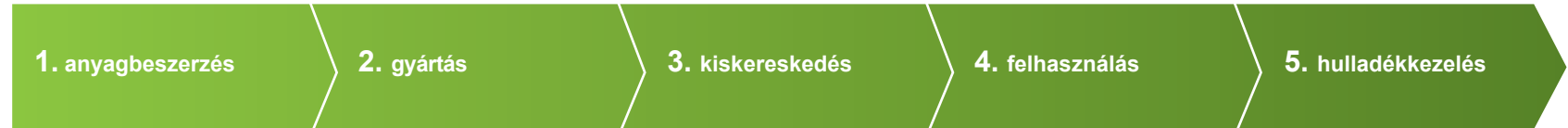
A beszállítói rendszer zöldítése

A karbonkibocsátás csökkentése érdekében javasolt a zöld beszállítói láncok kialakítása. A beszállítók minősítésekor a teljes terméklánc beszállítóit vegye figyelembe. Vizsgálja meg mindazon lehetőségeket, amelyek által karbonkibocsátás csökkenés érhető el. Az eredmények birtokában tehet olyan intézkedéseket, amelyek a termék/ szolgáltatás teljes kibocsátását csökkenteni képes, és amelyből a lánc minden résztvevője részesül. A teljes láncban való gondolkodás segíti a partnerek közötti együttműködést, a közös gondolkodást és problémamegoldást.

A termékek és szolgáltatások karbonlábnyomának kiszámítására a honlapunkon www.karbonlabnyom.com található letölthető útmutató (A cégek és termékek karbonlábnyoma) ad eligazítást.

Zöld tervezés

2.ábra. A termékek és szolgáltatások zöld tervezésének lépései

A zöld tervezés figyelembe veszi a termék/csomagolás életútja alatti környezeti hatást. Az új termékek fejlesztésekor fordítson figyelmet a zöld tervezés adta lehetőségekre, mint:

- az alacsonyabb termelési költségekre,
- a nagyobb piaci részesedésre,
- a termék minősége és használatkori teljesítményre,
- a magasabb környezetvédelmi teljesítményre,
- a beszállítókkal és fogyasztókkal való kapcsolattartásra,
- a jogszabályoknak, szabványoknak való megfelelésre,
- az újrahasznosíthatósági lehetőségekre,

Ha az Ön vállalkozása érdekelt a zöld terméktervezésben, akkor vegye figyelembe a termék életciklusában lezajló fontosabb folyamatokat és szükséges intézkedéseket:

1. anyagbeszerzéskor: ahol lehetséges csökkentse az anyagbeszerzés mennyiségét és nézze meg a rendelkezésre álló környezetbarát lehetőségeket,

2. gyártáskor: ahol lehetséges változtasson a gyártási folyamaton, hogy csökkentse az energiafelhasználást, karbonkibocsátást, vízhasználatot és hulladék anyagok keletkezését. Egyszerűsítse a csomagolást, ezzel is csökkentve a felhasznált anyagok számát és mennyiségét. Csökkentse a gyártási hulladékok keletkezését.

3. kiskereskedéskor: ahol lehetséges végezze el a csomagoló anyagok újratervezését. Nézze meg, milyen lehetőségek vannak az áruszállításra, milyen környezetbarát szállítóeszközök állnak rendelkezésre, pl. vasút, hajó

4. felhasználáskor: az életciklus elemzésben nézze meg, hogy a termék életútja hogyan hosszabbítható meg, pl. alkatrészcsere, hozzáférhető javítási lehetőségek, háttérszolgáltatások. Hogyan növelhető a termék élettartama?

5. hulladékkezeléskor: szorgalmazni célszerű a termék/csomagolás újrahasznosítását. Utolsó lehetőségnek marad a megsemmisítés (felszámolás).

Vállalkozás versenyelőnyének növelése

Az előbbi lépések betartásával Ön elérte, hogy vállalkozásának tevékenysége zöldebb legyen, hogy termékei és szolgáltatásai kevesebb energiafelhasználással és karbonkibocsátással kerüljenek piacra. Ahhoz, hogy igazi versenyelőnyhöz jusson, biztosítania kell, hogy az elért eredményeket mások is megismerjék.

Tegye közzé az elért eredményeket

Ismertesse üzleti partnereivel, hogy az Ön vállalkozása, termékei/szolgáltatásai zöldek, és ezzel versenyelőnyt élvezhet a konkurens vállalkozásokkal szemben. Az Ön vállalkozása része a zöld gazdaságnak, ezért azt kommunikálni érdemes. A kommunikációban egyaránt használhatja a külső és belső kommunikációs eszközöket.

Külső kommunikáció esetén:

- a szervezetének, termékének/ szolgáltatásának zöldebbé válását építse bele a márkába,
- a termékek/szolgáltatások megismertetésére használja fel a különböző kommunikációs csatornákat, pl. interjúk, sajtótájékoztatók, reklámok elhelyezése,
- írjon szakmai cikkeket a sajtónak és ismertesse konferenciákon az eredményeket (előadások, poszter),
- a vállalkozás honlapján tegye közzé a fenntarthatósággal kapcsolatos információkat. Ez lehet a vállalat környezetvédelmi és energia politikája, az

energia-karbon-hulladék és vízhasználat csökkentésére megfogalmazott stratégiák és intézkedések, a környezetvédelmi szabványoknak való megfelelés (pl. EMAS) vagy az elnyert környezetvédelmi díjak,

- marketing célú anyagokon használja mindazon környezetvédelmi (zöld) minősítéseket, amellyel vállalkozása rendelkezik,
- lehetősége van, hogy a céges levelezésben, pl. egy rövid szlogen használatával felhívja a partnereinek figyelmét a vállalkozása által elért eredményekre,

Belső kommunikáció esetén:

- készítse fel az alkalmazottakat, hogyan értékesítsék a vállalkozás zöld termékeit/ szolgáltatásait,
- készítsen előadás összefoglalókat, kb. egy percben foglalja össze a vállalkozás tevékenységét és az elért eredményt, a terveket és miért fontos Önöknek, hogy a vállalkozás a zöld gazdaság része legyen,
- készítsen PPT bemutatókat, ahol ismerteti a vállalat környezetvédelmi elkötelezettségét, röviden összefoglalva a környezetvédelmi és energia politikát, a célokat és terveket,

Nyilvánosság biztosítása

Fontos az Ön vállalkozásának szavahihetősége, ezért tegye közérthetővé a vállalkozásnál beállt változásokat, nehogy tevékenységének "átmosásával" gyanúsítsák meg.

A nyilvánosság biztosítása érdekében

- a vállalkozása termékeikről/ szolgáltatásaikról tegyen közzé környezetvédelmi nyilatkozatokat,
- vegye figyelembe, hogyan értékesíti a vállalkozás termékeinek/szolgáltatásainak környezetvédelmi tulajdonságait,

Tanúsítás elnyerése

A környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (Eco-Management and Audit Scheme, EMAS) lehetővé teszi az erőforrásokkal való gondos bánásmódot, ugyanakkor a vásárlók felé közli a környezetvédelmi szabványok követelményeivel szembeni megfelelést. Az EMAS rendszernek való megfelelés lehetővé teszi, hogy az Ön vállalkozása elérje a környezetvédelmi célokat, ugyanakkor világossá teszi, hogy hogyan járulnak ehhez hozzá az alkalmazottak, beszállítók és vásárlók. Amennyiben az ISO 14001 szerint a rendszert tanúsítja, igazolja, hogy felkészült a szabványkövetelmények teljesítésére.

Az EMAS rendszer alkalmazását az Európai Parlament és a Tanács 761/2001/EK rendelete szabályozza.

Az EMAS szabványon kívül a vállalkozások energiafelhasználásának és karbonkibocsátásának csökkentésére rendelkezésre áll a termékek/szolgáltatások és a szervezetek (cégek) részére a **karbonlábnyom meghatározás**.

A karbonlábnyom meghatározása elkötelezettséget jelent a klímaváltozás okozta negatív változások elkerülésére,

illetve kezelésére. Jelenleg a világ számos országában alkalmazzák.

A rendszert általában az ISO 14025 szerint tanúsítják. Ennek előnye, hogy:

- a vállalkozás környezetvédelmi elkötelezettségét független harmadik fél tanúsítja,
- lehetőséget ad arra, hogy a befektetők, partnerek pozitív képet alkossanak a vállalkozásáról,
- környezetvédelem iránt elkötelezett dolgozói légkör és személyzet kialakítása,

Annak érdekében, hogy vállalkozása elnyerje a karbonlábnyom minősítést két-három éves értékeléssel kell rendelkeznie, kibocsátás csökkenést kell elérnie, és bizonyítania kell a karbonmenedzsment intézkedéseket. Az elnyert bizonyítvány érvényessége két év.

A termékek/ szolgáltatások / szervezetek (cégek) karbonlábnyomának tanúsításaként használhatók a karboncímkek. Ma még nem áll rendelkezésre egységesen elfogadott címke. Az alkalmazó országok között eltérő a címkehasználat. A címke alkalmazása jelentős marketing eszköznek számít a hasonló termékek között.

Az energiahatékonyság növelése érdekében az EU Bizottsága 2011. június 22-én javaslatot tett az energiatakarékossági programok kidolgozására, a közszféra példaértékű szerepvállalására, a fogyasztói energia megtakarításokra, a KKV-k ösztönzése illetve nagyvállalatoknál kötelező energia audit elvégzésére, a jó gyakorlatok alkalmazására (COM(2011) 370 végleges).

Zöld díjak

A díjak tájékoztatják a láncban szereplő partnereket, beszállítókat, vásárlókat, befektetőket és hatóságokat, hogy a vállalkozás a zöld piacon való részvétel elkötelezettje és megfelel a pályázati feltételeknek. A díjakat sok esetben non profit szervezetek (pl. kereskedelmi kamarák) osztják ki. A díjak elnyerése lehetőséget ad a vállalkozás hírnevének öregbítésére, a médiumok által pedig nagyobb társadalmi és gazdasági elismertségre tud szert tenni.

UPS HUNGARY Zrt.

A fuvarozási ágazatban több mint 100 éve működő UPS a világ egyik legnagyobb magán logisztikai szervezete, amely 220 országba/területre naponta kb. 1,1 millió címre szállít, kb.7,4 millió küldeményt. A UPS 2010-ben kb. 3,94 milliárd csomagot szállított.

A felhasznált üzemanyag mennyiség csökkentése érdekében korszerű technológiákat alkalmaz, például útvonaltervezést, a csomagok berakodásának optimalizálását és a telematikát (adatszolgáltatás a jármű teljesítéséről, a sofőr útvonaláról és viselkedéséről, motorújraindítások száma/csomag). Azáltal, hogy 2010-ben csupán 0,01%-al csökkentették a mérföldenkénti megállásokat vállalati szinten 14,7 millió mérföld vezetést spóroltak meg.

A vállalat az UPS Airlines CO₂ kibocsátásának mértékét 2020-ig 20%-kal tervezi csökkenteni.

A UPS Carbon neutral (széndioxid mentes) szolgáltatása lehetővé teszi az ügyfelek részére, hogy a szállítmányaik fuvarozása során mérsékeljék az üvegházhatású gázok kibocsátását.

A CO₂ kibocsátáson kívüli más környezeti terhelési tényezők megjelenítésére környezeti mutatókat (Key Performance Indicators - KPI) dolgoztak ki. A legtöbb mutató megfelel a GRI (Global Reporting Initiative) mutatóknak.

A UPS fokozatosan közzéteszi a GHG Protocol Scope 1, Scope 2 és Scope 3 szerinti kibocsátásait

- 2004-ben az Európai Környezetvédelmi Díjat, a Vállalati kategória vállalatiirányítási alkategóriájában a Denso Kft. kapta a dízel-befecskendezési rendszeréért. Az EcoVision programja révén a vállalat 30%-al csökkentette a csomagolóanyag-felhasználást, 35%-al a CO₂ kibocsátást és 40%-al a vízfogyasztást. 2006-ban a GE Lighting Zrt. a kiemelték közt szerepelt.
- a 2011-ben az Üzleti Élet a Környezetért pályázatot a Miskolci Hőszolgáltató Kft., a Magyar Telekom Nyrt., a Kvadrát Kft. nyerte el. Az EON Hungária Csoport különdíjat kapott.
- 2011-ben a Környezetvédeleméért Díjat a Fe-Group Invest Zrt. és ÖKO-Pack Nonprofit Kft. kapta.
- Deloitte Magyarország hirdeti meg a Közép-európai Környezeti Jelentés Díjat (Central European Environmental Reporting Award), népszerű nevén a Zöld Béka díjat. 2010-ben a díjat a Dreher Sörgyárak Zrt. kapta. 2009-ben az Audi Hungaria Motor Kft. nyerte el.

TESCO GLOBÁL Zrt.

A zöld TESCO környezetvédelmi és energia prioritásai között megtalálhatók az energiafogyasztás és a káros gázok kibocsátásának-, a hulladék anyagok mennyiségének csökkentése és újrahasznosítása és a termékek minőségének folyamatos javítása. Az áruház 2020-ig 50%-ra tervezi csökkenteni a fajlagos károsanyag kibocsátását (2006-os bázisév).

Az eddig elért eredmények és intézkedések közül néhány példa:

- PET-palack- és alumíniumdoboz-visszaváltási rendszerek működtetése,
- bioetanol forgalmazása a saját töltőállomásokon,
- környezetbarát áruházak üzembe helyezése (Sátoraljaújhely, Dorog, Bonyhád, Várpalota, Gyömrő, Szolnok, Dunakeszi).
- napelemek használata, pl. a gyáli Tesco Logisztikai Központjára szerelt napkövető napelemek. A Megapark áruházra 2009-ben telepített rendszer jelenleg is a legnagyobb Magyarországon.
- használati melegvíz készítési cellal összesen 26 áruházára telepítettek napkollektorokat,
- korszerű fényforrások (T5 fénycső) és mozgásérzékelők felszerelése,
- az energia-felhasználást felügyelő személyzet alkalmazása és a dolgozók képzése

Az áruház honlapján CO₂ kalkulátor található. Egyik innovációs projektjükért a vállalkozás 2009-ben a Magyar Innovációs Nagydíj pályázaton kiemelt elismerést kapott.

Folyamatos fejlesztés és beruházás

Az útmutatóban az **1. ábrán** bemutatott zöld ciklus lépéseinek alkalmazásával, valamint az átfogó fejlesztésekkel és beruházásokkal az Ön vállalkozása fenntarthatóbbá és jövedelmezőbbé válhat. A zöldebbé válás jó üzleti és fejlődési lehetőség az alkalmazottainak, együttgondolkodásra és cselekvésre készíteni a beszállítókat és vásárlókat, és végül jót tesz a környezetnek is. A megfelelő ismeretek birtokában Önnek lehetősége van egy zöldebb és sikeresebb vállalkozás megvalósítására.

A zöldgazdaság fejlesztésére az Új Széchenyi Tervben (USZT) a Zöldgazdaság-fejlesztési Program keretében (www.nfu.hu) pályázati lehetőség áll a vállalkozások rendelkezésére.

A vállalkozás energiafelhasználásának és a karbonkibocsátásának csökkentésére további információk találhatóak honlapunkon www.karbonlabnyom.com.

PICK SZEGED Zrt.

Az elmúlt öt év során sikerült elérni, hogy a környezetvédelemhez, energia megtakarításhoz kapcsolódó feladatok beépültek a mindennapos tevékenységeink közé, melyeket hasznosítva kimutatható eredményeket értünk el.

A közvetlen (földgáz) megtakarítások terén többek között alkalmaztuk a gőzkazánok füstgáz-hőhasznosítását tápvíz-előmelegítésre, a termásvíz felhasználását a technológiai-, takarító- és szociális melegvíz előállításra és a fűtőkorszerűsítést a régi gőzfűtések kiváltásával.

A közvetett (villamos energia) megtakarítások terén elvégeztük a dugattyús hűtőkompresszorok cseréjét, szabályozhatóbb, jobb hatékonyságú csavarkompresszorokra, a sűrített levegőellátás modernizálását, új frekvenciaváltós szabályzású légkompresszorok beszerzésével, a hűtőközeg- és vízszivattyúk cseréjét modernebb, kisebb motor teljesítményigényű szivattyúkkal.

Az utóbbi esztendő kibocsátásait tekintve a 11.000 tonna/év CO₂ mennyiség jellemző középértéknek bizonyul: a földgázfelhasználás optimalizálásával, az indokolatlan fogyasztások megszüntetésével, illetve a gőzkazánok füstgázainak kondenzációs fokozattal elért kibocsátás csökkentésével.

Az energiahatékonyság növelése, az energiafogyasztás – és karbonkibocsátás csökkentése terén jó gyakorlatokkal rendelkező vállalkozások

*BASF Hungária Kft.
Bayer Hungária Kft.
Electrolux Lehel Kft.
Ericsson Magyarország Kft.
GDF Suez Energia Holding Hungary Zrt.
Heineken Hungária Kft.
IKEA Lakberendezési Kft.
Magyar Posta Zrt.
Magyar Telekom Nyrt.
MARS Magyarország Értékesítő Bt.
Nestlé Hungária Kft.
Nokia Hungária Kft.
OTP Bank
PICK Szeged Zrt.
Richter Gedeon Nyrt.
SCA Packaging Hungary Kft.
SPAR Magyarország Kft.
TESCO Global Zrt.
Tondach Magyarország Zrt.
Vodafone Magyarország Zrt.
UPS Hungary Kft.*

A vállalkozások bemutatkozó anyagai olvashatók a www.karbonlabnyom.com oldalon a bal oldali menüsorban levő **Vállalkozások jó példái** fejezetben.

Mellékletek

1. SZÁMÚ MELLÉKLET SCLTUB

ELLENŐRZŐ LISTA A VÁLLALKOZÁS ZÖLD NÖVEKEDÉSÉHEZ

Az alábbi ellenőrző lista kiemeltével tekinthető vállalkozásának zöldképi helyzetét. A feltejt kérdésre három válaszlehetőség van, **igen** (3 pont), **részben** (2 pont) és **nem** (1 pont). Egy kérdésre csak egy választ jelölhet le. A kérdőkív kitöltése során mindig össze az első pontokat. A magas pontszám azt jelenti, hogy Ön egy zöld vállalkozást vezet vagy jó úton halad a vállalkozásának zöldebbé tételében. Az alacsony pontszám azt jelenti, hogy Önnek sok ismeretlenül szolgáló lehetősége van.

ENERGIA FELHASZNÁLÁS ÉS KARBON DIOXID-TARTÁS	Igen	Részben	Nem
Működés és stratégiai irányítás az energiagazdálkodás területén			
Tervezés és stratégiai irányítás az energiagazdálkodás területén			
Tervezés és stratégiai irányítás az energiagazdálkodás területén			
Intézkedések fogantatásának az energiagazdálkodás területén			
Továbbfejlesztés az alábbi területen: veszélyes energia megtermelési források			
Az energiagazdálkodás területén jelentős fejlesztés			
Újrahasznosított energiatárolók használata			
Az alkalmazottak képzése az energiagazdálkodás területén és az energiagazdálkodás területén			
Külső partnerek azonosítása az energiagazdálkodás területén CO ₂ kibocsátás			
A CO ₂ kibocsátás területén jelentős terület			
Az alkalmazottak képzése a CO ₂ kibocsátás csökkentés területén			
Az energiagazdálkodás és CO ₂ kibocsátás csökkentés és az energia hatékonyság növelése érdekében átvett intézkedések megvalósításának területén			
Energia területén jelentős terület			
CO ₂ területén jelentős terület			
MELLÉKLETÉK ÉS VIZSGÁLATOK			
Működés és stratégiai irányítás az energiagazdálkodás területén			
Tervezés és stratégiai irányítás az energiagazdálkodás területén			
Az energia 3 évben csökkent a vállalkozás területén			
Intézkedések fogantatásának az energiagazdálkodás területén			
Tervezés és stratégiai irányítás az energiagazdálkodás területén			
Intézkedések fogantatásának az energiagazdálkodás területén			
A vállalkozás területén jelentős terület az energiagazdálkodás területén			
Intézkedések fogantatásának az energiagazdálkodás területén			

1. számú melléklet
Ellenőrző lista a vállalkozás zöld növekedéséhez

2. SZÁMÚ MELLÉKLET SCLTUB

KÖRNYEZETVÉDELMI POLITIKA (minta)

Felismerem, hogy a fellelőszelődéses vállalkozásnak figyelembe kell vennie a vállalkozás tevékenységének környezeti hatásait (vagyis _____ [név] elhelyezkedését a környezeti hatásokkal szemben). Elgondolom, hogy tevékenységim/termékem/ szolgáltatásaim által hozzájáruljak a fenntarthatóság kritériumainak megvalósulásához, hogy ezeket pozitívan befolyásolhassam.

Vállalkozásom megfelelő rendelkezései között a tevékenységim/termékem/ szolgáltatásaim okozta környezeti hatások csökkentésére a vállalat vezetését elköteleztem a jelen környezeti védelmi politika keretében, ennek szándékát a következőkben nyilatkoztatom ki:

- a vállalkozás vezetősége és alkalmazottjai rendszeresen tartják a környezeti védelmi témával kapcsolatos jogszabályi követelményeket,
- a vállalat vezetősége kiemelt a jelen politikában megfogalmazott elvárások teljesítésében, beleértve az ökonómiai programokat, stratégiákat, intézkedéseket és jelentős költségek befektetését,
- alkalmazza és karbantartja, szükség szerint fejleszt a politikákat, eljárásokat és vállalatvezetési rendszereket, hogy folyamatosan értesít, feltegyen és igény esetén feltegyen a vállalat vezetőségének környezeti hatások,
- a folyamatos fejlődés érdekében éves ciklusok foglalkoznak meg,
- a környezeti hatások csökkentésére megteremt és forrásokat biztosít,
- szorgalmazza a környezeti védelmi gyakorlatok alkalmazását, amelyek a legelőnyösebb gazdaságilag és technológiailag leghatékonyabbak,
- minimálisan csökkenti az anyag és energiatermelés, átváltoztatás, eldobás, újrahasznosítás és hulladékkezelés, valamint nem használt veszélyes anyagok szennyezését,
- a karbonkibocsátás csökkentése céljából speciális intézkedéseket fogantat az energiagazdálkodás területén,

A következő lehetőségek közül választom

- Környezetbarát Rendszer (KR) meg fog lelni a nemzetközileg is elismert környezeti szabványoknak megfelelően az ISO 14001:2004 és a harmadikélső fény auditálásra (magyarul esetben) vagy
- Környezetbarát Rendszer (KR) meg fog lelni a nemzetközileg is elismert környezeti szabványoknak (GRV) esetében
- vagy
- Jelenleg egy olyan Környezetbarát Rendszer (KR) dolgozunk, amely meg fog lelni az ISO 14001:2004 vagy más szabványok.

Dátum: _____
A: _____ (vagy) részlet
Aláírás: _____
(név és titulus) _____

2. számú melléklet
Vállalkozások környezeti védelmi politikája (minta)

3. SZÁMÚ MELLÉKLET SCLTUB

A _____ (cégnév) ENERGIAPOLITIKÁJA (minta)

HOSSZÚ ÉS KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK

- csökkenteni az energiagazdálkodást,
- profittal adni az energiagazdálkodást előtérbe helyezve beruházásainak és eszközbeszerzéseinknek,
- minden új kivétel, beszerzés, beruházás esetében figyelembe venni az élettartam alatti energiagazdálkodást,
- biztosítani a fenntartható energiagazdálkodás érdekében,
- csökkenteni a karbonkibocsátást,
- csökkenteni a negatív környezeti hatásokat,
- ahol lehetséges (gyártási/üzemi) fenntartható forrásokból származó energiát alkalmazni,

RÖVID TÁVÚ CÉLOK

- az elhasznált anyagok okozta karbonkibocsátás csökkentése _____ %/év,
- az energiagazdálkodás csökkentése _____ %/év,
- az energiagazdálkodás növelése _____ %/év,
- karbonkibocsátás csökkentése _____ %/év,
- a vállalkozás energiagazdálkodásának és karbonkibocsátásának csökkentésében és az energiagazdálkodás növelésében elért eredmények közzétevése,
- az alkalmazottak képzése,
- rendszeres energia audit elvégzése,
- energia és karbonvesztések szervezése a vállalat részlegei között,
- a beszállók energiáit és karbon lábát,
- közleg hatékony energia és karbon intézkedések azonosítása,
- a vállalkozás energiagazdálkodásának közzétevése,
- energia és karbon monitoring rendszer működtetése,

KÖTELEZTETTSÉGEK VÁLLALÁSA

- az energiagazdálkodás növelése az élettartam (tömeg) területén kibontva,
- a karbonkibocsátás csökkentése az élettartam (tömeg) területén kibontva
- az energia költség hatékony módon történő csökkentése,
- energetikai új technológiák alkalmazása,
- új beszerzéseknél, beruházásainál az élettartam alatti energiagazdálkodás figyelembe vétele,
- az elhasznált és ártalmatlanított karbonkibocsátás csökkentése,
- zöld beszállók lánc kialakítása,
- a partnerek közötti zöld intézkedések megvalósítása,

3. számú melléklet
Vállalkozások energia politikája (minta)

A PDF dokumentum bal oldali menüjében (Mellékletek) megtalálja a letölthető dokumentumokat.